Az amerikaiak a feszültség enyhülését várják Kennedytől

New York (TASZSZ)

„A nemzetközi légkör kétségtelenül jobbra fordult" — jelenti a New York Times *„Nos, kezdjük újra"* című szerkesztőségi cikkében.

A lap kedvezően értékeli Kennedy új amerikai elnöknek azokat a szavait, amelyekkel a tárgyalások és a vitás kérdések békés megoldása mellett foglalt állást. Ezt írja: *„Ez szemlátomást jó kezdet volt, és Moszkva kedvezően válaszolt. Hruscsov miniszterelnöknek Thompson nagykövettel történt szombati találkozója azt jelenti, hogy már megindult az új tárgyalásokat előkészítő gépezet."*

Az utóbbi napok eseményei nyomán javult az egyszerű amerikaiak hangulata, mert ezek

azt remélik, hogy a régi kormánnyal együtt letűnt a katonai provokációkra és a nemzetközi feszültség kiélezésére irányuló politika is.

Az emberek azt várják, hogy Kennedy kormánya ténylegesen bebizonyítja, hogy a nemzetközi helyzet jobbátételére, mindenekelőtt a Szovjetunióval való viszony megjavítására törekszik.

Az amerikai közvélemény nagy megelégedéssel fogadta azt az üzenetet, amelyet Hruscsov és Brezsnyev intézett Kennedyhez abból az alkalomból, hogy Kennedy elfoglalta az elnöki széket.

A New York World Telegram kijelenti, hogy ez az üzenet *„meleg" üdvözlet"* volt.

Az amerikai sajtó helyeslően ír Kennedy válaszüzenetéről, és megjegyzi, hogy az elnök

„nem vesztegetve az időt kedvező hangnemben válaszolt Moszkva felhívására, hogy gyökeresen javítsák meg az amerikai-szovjet kapcsolatokat".

Az amerikai politikai légkör új fuvaliatai mellett világosan érezhető a két rendszer békés egymás mellett élését ellenző erők káros hatása is. E körök hangulatát juttatva kifejezésre, Margaret Higgins, a New York Herald Tribune tudósítója azt tanácsolja az új elnöknek, hogy ne ismételje meg elődei „hibáit". Az újságíró véleménye szerint e „hibák" abban rejlettek, hogy a Nyugat „sikertelenül a kommunisták megbékítésére törekedett, és nem élt kellőképpen erejével". A New York Times terjedelmes nemzetközi szemléjében arról ír, hogy

állandóan fenyeget a Pentagon és a fegyverkezési verseny fokozására, a nemzetközi feszültség kiélezésére törekvő hadimonopóliumok „túlságos befolyása" a kormányra.

Újabb amerikai repülőgép-anyahajó gyulladt ki

Athén (Reuter) Hétfőn tűz ütött ki a „Saratoga" nevű amerikai repülőgép anyahajón. A 60 000 tonnás hajó az Égei-tengeren úszott Athén felé, amikor az egyik gépteremben csőrepedés folytán kiömlő hajtóanyag lángbaborította a hajóteret. A gyilkos füstben négy tiszt és három közkatona lelte halálát. Többen súlyosan megsebesültek.

A francia tűzérség tunéziai területet bombázott

Tunisz (MTI). Nyugati hírügynökségek jelentése szerint a tunéziai hadügyminisztérium közleményben jelentette be, hogy a francia tüzérség hétfőn tüzet nyitott egy határmenti tunéziai falu békés lakosaira, Ghardimaou térségében. Az ágyútűznek négy halálos áldozata van, közöttük három nő.

A közlemény szerint több mint hetven lövedék robbant fel Tunézia területén. A legutóbbi három napon a francia hadsereg és légierő több ízben is megsértette a határt és komoly anyagi károkat okozott.

Szadok Mokadem tunéziai külügyminiszter erélyes tiltakozást nyújtott át Raoul Duval francia ügyvivőnek. (MTI)

Ha felrobbant volna?...

Goldsboro (MTI) Észak-Karolinában lezuhant egy nukleáris bombát szállító B—52-w típusú amerikai bombázó repülőgép. Az AP szerint a töltet nem robbant fel.

A washingtoni hadügyminisztérium úgy akarja megnyugtatni a lakosságot, hogy kijelentette: „a lezuhanás körzetében nem kell tartani sugárzási veszélytől".

Nemzetközi jogászbizottság alakult Lumumba védelmére

Csombe „idegenlégiót" szervez — martalócai ENSZ-jelvényt viselnek

Róma (MTI) Lumumbának, Kongó törvényes miniszterelnökének megkínoztatása Csombe, a katangai áruló börtönében mélységes felháborodást keltett világszerte.

Lucio Luzzatto, az olasz képviselőház egyik alelnöke kezdeményezésére nemzetközi jogászbizottság alakult, *amely feladatának tekinti, hogy jogi védelmet nyújtson Lumumbának, amennyiben rabtartóinak „birósága" megkezdi perének tárgyalását.*

ELISABETHVILLE

Ugyanakkor Katangában Csombe — külföldi gazdáinak megbízásából és segítségével — teljes lendülettel nekifogott „idegenlégiójának" szervezéséhez. Már jelentettük, hogy

a hét végén belga „önkéntesek" érkeztek repülőgépen Elisabethvillebe. Hétfőn pedig 300 francia, olasz és nyugatnémet zsoldos szállt ki a repülőgépből Katanga fővárosának repülőterén, mint „a külföldön toborzott önkéntesek" első csoportja.

A martalócokat azonnal ismeretlen helyre szállították, ahol „kiképzés" után csatlakoznak Csombe csendőrségéhez.

Ez a csendőrség eddig is 750 belga tiszt és altiszt irányítása alatt állott, állapítja meg az egyik katangai jugoszláv sajtótudósító. Közlése szerint az „idegenlégió" szervezésének befejezése után Csombe a fehér kalandorokból és rablókból összeverődött és Kongóban igen tekintélyes erőnek számító 2000 főnyi martalóchadával akarja biztosítani, hogy a belga gyarmatosítók ismét zavartalanul lehessenek urai Kongónak.

A tudósító arról is beszámol, hogy

a belga kormány szerzi fel Csombe légierejét. Eddig hat vadászgépet adott Csombenak pilótákkal együtt.

Csombenak ezenkívül módjában állt hat katonai repülőgépet a Délafrikai Unióban vásárolni és ezekhez a gépekhez is külföldről kap pilótákat.

A jelek szerint azonban Csombe nem szándékozik vállalni a felelősséget azokért a gazságokért, amelyeknek elkövetését előkészíti. A Dagens Nyheter svéd napilap Elisabethville-i tudósítója azt jelentette lapjának, hogy

Csombe megbízottja az ENSZ rendfenntartó erők katonáinak jólismert kerek, kékszínű jelvényét hordatja az idegenlégiósokkal.

A tudósító az egyik „légiós" lefényképezte — jelvényét sáv keresztezte „Svédország" felirással. Az esetet azonnal közölte az ENSZ Elisabethville-i parancsnokságával amely a svéd kormánynak jelentette az esetet, de nem tartotta szükségesnek, hogy tiltakozzék Csombe hatóságainál.

BRÜSSZEL

A belga kormány szóvivője hétfőn sajtóértekezletet tartott. Azt állította, kormányának nincs tudomása róla, hogy Csombe megbízottai önkénteseket toborzanak Belgiumban. Megemlítette, hogy Belgiumban törvény tiltja a „propagandát" önkéntesek toborzására. A következő kijelentésével azután megcáfolta önmagát, mert — mint mondotta — „a hatóságok és a rendőrség vizsgálata" megállapította, hogy a toborzás „kizárólag magánjellegűen" folyik most is.

Guevara beszéde a kubai forradalom új szakaszáról

Havanna (TASZSZ). Ernesto Guevara, a Kubai Nemzeti Bank elnöke beszédet mondott a békés munkához visszatérő népi milicisták és Pinar del Rio tartomány dolgozói előtt.

— A kubai forradalom új szakaszba lépett — mondotta —, mert megszűnt a közvetlen fegyveres agresszió veszélye. Ez azonban semmi esetre sem jelenti azt, hogy a veszély teljesen elmúlt, mert az imperializmus, a háború okozója, a békének és a népek szuverénitásának ellensége még erős. *Vannak azonban a világon más erők is, amelyek meg tudnak birkózni az imperializmussal.* A népek mindinkább számot vetnek azzal, hogy ha nagy céljuk, felszabadulásuk érdekében összefognak, akkor sikeresen tudnak harcolni azon erők ellen, amelyek régebben vereséget mértek az egyedül álló népekre, elnyomták őket és kiszívták vérüket.

A szónok rámutatott arra, hogy *a mozgósítás napjaiban mindennél jobban megnyilvánult a kubai nép szilárd egysége.* Erre az egységre és a nép áldozatkészségére elengedhetetlenül szükség van — mondotta —, ha meg akarjuk magunkat védeni az imperialista erőkkel szemben.

Most az a feladatunk, hogy türelmesen megvárjuk, milyen lépéseket tesz az új washingtoni kormány. Reméljük, hogy Eisenhower utóda okosabb lesz, és nem engedi meg, hogy a monopóliumok uralkodjanak fölötte, és ugyanolyan dróton rángatott bábjukká tegyék őt, mint elődjét.

— Nem akarjuk, hogy állandóan a fejünk felett függjön a háború veszélye — mondotta befejezésül Guevara. — Nem akarjuk ismét mozgósítani a népet az ellenség elleni harcra. *De ha az ellenség újból agresszióval fenyeget bennünket, a nép ismét elfoglalja helyét a lövészárkokban.* (MTI)

Az utasok egy csoportja birtokába vett egy portugál óceánjárót

Ottawa (MTI). A Santa Maria nevű portugál óceánjárót utasainak egy 69 tagú csoportja, nyugati hírügynökségek jelentése szerint, a nyílt tengeren birtokába vette. *A hajó kapitányát foglyul ejtették, egy hajóstiszt életét vesztette,* több más tiszt megsebesült. Mint AFP-jelentés közli, a 21 750 tonnás hajó január 13-án indult Tenerifeből Venezuelába és 20-án kellett volna a Guaira-i kikötőbe befutni. Elindulása alkalmával 1150 utasa volt, ezek nagy része Curacao-ban kiszállt és jelenleg 560 utas tartózkodik fedélzetén. Legénysége 370 fő, köztük 18 nő.

A Companhia Colonial de Navegacao hajótársaság tulajdonában levő óceánjárónak kedden kellett volna megérkeznie végcéljára, de most *a hajót birtokába vett utascsoport utasítására nem Venezuelába, hanem Brazília felé tart.* A portugál hajóstársaság Miami-i kirendeltsége hétfőn este olyan jelentést kapott, hogy a hajó géphiba miatt késik.

Az eseményt kanadai lapjelentések közölték először. A portugál hajótársaság kérésére most amerikai és angol hadihajók, két felderítő repülőgép indult a Santa Maria felkutatására.

Nyugati jelentések szerint Henrique Galvao, az utascsoport vezetője bejelentette, hogy *ha hadihajók közelítik meg az óceánjárót, elsüllyeszti.* Galvao százados Salazar portugál diktátor ismert ellenfele. Két évvel ezelőtt kormányellenes összeesküvés címén 16 évi börtönre ítélték, de a liszszaboni rabkórházból 1959 januárjában sikerült megszöknie. Galvao menedékjogot kért Argentína lisszaboni nagykövetségétől, majd 1959 májusában Argentínába utazott. (MTI)

Cél: a szocialista Tibet megteremtése

A Pancsen Láma a közelmúltban körutat tett Kínában, s ez alkalommal több gyűlésen tartott beszámolót Tibet jelenlegi helyzetéről.

HÁLA A KÍNAI KOMMUNISTA PÁRT és a központi népi kormány helyes nemzetiségi politikájának — hangoztatta — Tibetben jelenleg igen jó a helyzet, a tibeti városok és a falvak a gyors felvirágzás útjára léptek. Tibet 1960-ban történelmében a legjobb mezőgazdasági terméseredményt érte el. A kenyérgabona termelés 15 százalékkal növekedett az előző évihez viszonyítva. A jó termés a végrehajtott demokratikus reformok eredménye, annak eredménye, hogy a parasztok tudják, maguk földjén, maguknak termelnek. A múlt év végéig a 800 000 lakosú mezőgazdasági területen összesen 700 000 lakos már megkapta a földet a népi államtól. Az állam arról is gondoskodott, hogy a parasztok ne csak földet kapjanak, hanem megfelelő, jóminőségű vetőmagot, igásállatot és mezőgazdasági szerszámokat is.

Tibetben megkezdődött a szövetkezeti mozgalom is. A parasztok rájöttek, hogy kollektív erőfeszítéssel sokkal többet érhetnek el, mint egyénileg. Ez a felismerés adott lökést a kibontakozó kölcsönös segítségnyújtó mozgalomnak, amelynek folyamán egymásután alakulnak meg a szövetkezetek alapvető formái, a kölcsönös segélynyújtó brigádok. Ezekből fejlesztik ki azután a magasabb rendű szövetkezési formákat. Tibetben eddig több mint 15 000 kölcsönös segítségnyújtó brigád alakult, összesen 100 000 taggal.

Új jelenség Tibetben a mezőgazdasági termelő eszközök és szerszámok gyártása is. A közelmúltban létesített kisüzemekben eddig több mint 900 ezer darab mezőgazdasági szerszámot készítettek, vagy javítottak ki. Több kisüzem kooperációjának eredményeként megszülettek az első tibeti kisgépek is, amelyek bármilyen kezdetlegesek is, de a szocialista nagyüzemi gazdálkodás előkészítését, megalapozását szolgálják Tibet falvaiban.

SIKERESEN FOLYIK Tibetben az öntözéses mezőgazdaság kialakítása. A parasztok, nem teljes adatok szerint 10 400 hosszabb, rövidebb csatornát építettek, és 1500 víztárolót és mesterséges tavat létesítettek, hogy felfogják az öntözéshez szükséges vízmennyiséget. Ennek a munkának az eredménye, hogy egyes területeken már a megművelt földterületek 90 százalékát rendszeresen öntözik, ami, tekintve azt a tényt, hogy Tibet csapadékban szegény, különösen jelentős haladás.

A múltban igen csekély számú kisiparos dolgozott Tibetben, és komolyabb iparról egyáltalán nem lehetett beszélni. Az ipari fejlődés különösen az utóbbi két esztendőben volt számottevő. A múlt év tavaszán fejezték be egy 7500 kilowatt teljesítményű vízierőmű építését. Lényegében ez volt az első modern erőmű Tibetben. Az újonnan épült kisméretű vas- és acélművekben már megkezdték a termelést. Tibetben ma már nemcsak erőmű, vas- és acélipar van, hanem megtalálható az autójavító és alkatrész gyártó üzem, mezőgazdasági gépgyár, gyógyszergyár, valamint állatgyógyászati szérumgyár is.

Komoly fejlődés mutatkozik a kultúra és a közoktatás területén is. A központi kormány segítségével a tömegek maguk létesítettek elemi iskolákat, amelyek száma immár meghaladja az 1500-at, és ezekben az iskolákban több mint 30 000 tibeti gyermek tanul. Tibet több nagyobb városában megnyitották az első középiskolákat. Hetven filmvetítő csoport járja a falvakat, új ének, színjátszó és táncegyüttesek alakulnak a városokban és a falvakban. Örömteljes, új légkör uralkodik, az emberek tudják, miért dolgoznak, s a szocializmus útján akarnak járni, mert látják, hogy ez az egyetlen olyan út, amely békét és felvirágzást, jólétet és boldogságot hoz Tibet népének.

AZ ÚJ TIBETI közigazgatásban, a városokban és a falvakban megalakított népi tanácsokban mindenütt ott vannak a férfiak mellett a tibeti nők is. Volt rabszolgák és jobbágyok irányítják Tibet közigazgatását. Ezek az emberek mindenkinél jobban értékelik, mit jelent Tibetnek a demokratikus reformok valóra váltása, hiszen ennek áldásos hatását saját életük alakulásán is kitűnően lemérhetik.

A Pancsen Láma befejezésül hangsúlyozta: a legfontosabb feladat az Tibetben, hogy következetesen végig vigyék a demokratikus reformokat, és ezek szellemében fejlesszék a lehető leggyorsabban a mezőgazdaságot és az ipart. A cél: a szocialista Tibet megteremtése — hangsúlyozta a Pancsen Láma.

Utcai diákharc Bécsben

Bécs (MTI). A két kormánypárt koalíciójától magukat függetlenítő néppárti és szocialista főiskolai hallgatók között vad utcai csata robbant ki a bécsi egyetem épülete előtt a főiskolai önkormányzat országos választásainak előestéjén.

A verekedőket — akik székeket és söröskancsókat vágtak egymás fejéhez — csak a kivonult rendőri riadóosztagok tudták lecsillapítani. A verekedésnek több könnyen és egy súlyosan sebesült áldozata van. (MTI)